

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre --- 8 korona
Félévre --- 4 „
Negyedévre --- 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

A perzsa sah meghalt.

Egy hatalmas keleti birodalomnak volt uralkodója, *Muzaffer-ed-Din* (Muzaffer az Igazságos) perzsa sah halt meg az elmúlt héten országának fővárosában, Teheránban. Tíz esztendeig ült Perzsia trónján, amelyet elődjének és atyjának *Naszr-ed-Din* sahnak meggyilkolása után foglalt el. Az elhunyt sah régóta betegeskedett s első sorban azért járt többször Európában is, hogy a különböző európai fürdőhelyeken gyógyulást keressen.

De utazásai alkalmával sokat látott és tapasztalt is és tapasztalatait igyekezett azután óriás birodalmának javára felhasználni. Kétségkívül európai utazásainak eredménye az az elhatározása, hogy szakítva az önkényuralommal, *alkotmányt adott népének*. Perzsia fővárosában már össze is ült az első parlament és ha a jelek nem csalnak, áldásosan fog működni, bár nem igazi képviselőház, hanem inkább csak tanácsadó testület. De már maga az a körülmény, hogy a népnek alkalma van arra, hogy választott képviselői által véleményt mondjon, nagy haladást jelent a merev

önkényuralommal szemben, amely a népet elnyomja. Az elhunyt saht legidősebb fia, *Mohamed Ali* herceg

követi a trónon s az új sah már át is vette az uralkodást. Perzsiában a trónöröklés rendje nincsen pontosan meghatározva s ezért rendszerint többen formálnak jogot a trónra. Ezúttal is akadt trónkövetelő *Ishrad* hercegnek, az elhunyt sah harmadik fiának személyében, aki állítólag nagy hadsereget is gyűjtött, hogy bátyja ellen támadjon. Valószínű azonban, hogy polgárháborúra nem kerül a sor, mert az új sah Anglia és Oroszország védelmére támaszkodik s ilyen körülmények között *Ishrad* herceg előreláthatóan le fog mondani vélt jogának érvényesítéséről.

Ujabb hírek szerint az idegen követek kihallgatáson voltak az új sahnál és trónra lépte alkalmából üdvözölték. A sah a követek mindegyikéhez néhány szót intézett. A

diplomáciai kar ezután az elhunyt sah ravatalát kereste fel. Jelen alkalommal bemutatjuk az elhunyt perzsa sah arcképét.



Az elhunyt perzsa sah.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Miniszter a munkásokhoz.

A magyar földművelési miniszter, *Darányi Ignác* dr. egyenesen a gazdasági munkásokhoz intézte szavát. Mint a kisemberek szerető atyja, a magyar mezőgazdasági cseléd és munkások igazi védője, ezúttal is szeretettel figyelmeztette a munkásokat arra, hogy a nemzetközi hazátlan szocialistaság nem a magyar gazdasági munkás boldogítását célozza, a munkamegtagadás, az aratási szerződések Péter és Pál napjára való elhalasztása pedig veszélyes lesz a magyar munkásokra.

Atyai intő szavát az alábbi plakát szövege vitte el a magyar nép közé:

Figyelmeztetés! Az ország nagy részében a gazda és a gazdasági munkások az aratási szerződéseket már rendesen megkötötték, némely vidéken azonban, amint értesültem, a munkások még most sem akarnak szerződni. Nyilvánvaló dolog, hogyha a helybeli munkások a gazdákkal nem egyeznek meg s idejében nem kötik meg a szerződéseket, akkor a *gazdák kénytelenek más vidékről munkásokat fogadni*, aratógépekről gondoskodni, esetleg olyan gazdálkodási módokhoz áttérni, amelyeknél kevesebb munkásra van szükség, amikor azután a helybeli munkások *nemcsak az idén, de ta'án több esztendőn át kereset nélkül maradnak*. Nehogy ez a sajnálatos dolog bekövetkezzék, jóindulattal figyelmeztetem a gazdasági munkásokat arra, hogy iparkodjanak az aratási szerződéseket mielőbb megkötni a gazdákkal. Szükségesnek tartom a munkásokat erre figyelmeztetni, mert többfelől hallottam, hogy mindenféle hamis hírek járnak a munkások között s ilyenekkel zavarják meg a munkások józan esztét. Az ilyen hírek után ne induljon senki, mert nem igaz, hogy a kormány elrendelte volna, hogy mi legyen a munkabér; az sem igaz, hogy a kormány elrendelte volna, hogy a munkások most ne szerződjenek s halogassák a szerződéskötést; az sem igaz, hogy a kormány megparancsolta volna, hogy a munkások, gazdasági cselédek szövetségeket, illetőleg helyi csoportokat alakítsanak, tagsági díjakat fizessenek; az sem igaz, hogy a gazdák kötelesek a helybeli munkásokkal szerződni s azoknak annyi munkabért adni, amennyit a munkások kérnek. Mindezekkel a hazug hírekkel a *munkásokat bolonddá tartják!* Az az igazság, hogy *a hatóság, a gazda, a munkás nem lehetnek ellenségek*, a kölcsönös tisztelet, az emberszeretet, a becsületes jó szándék és a bizalom kell, hogy kapocs legyen közöttük. Aki nem ezt mondja, hanem mást mond, az folyton a gyűlölködést szítja, aki a munkások előtt csak a hatóságokat és a gazdákat ócsárolja, akinek se Istene, se hazája, az akárhogy bizonyodik is, nem igaz barátja a munkásoknak s előbb-

utóbb csak *bajba keveri az embereket*. Remélem, hogy a munkások belátják mindenütt, hogy csak úgy boldogulhatnak, ha nem hallgatva semmiféle mesére, a munkás a gazdával jó egyetértésben él s megbecsülve egymást, békességben dolgoznak a hazai földön.

Arany szavak ezek egy minisztertől, méltó arra, hogy minden magyar mezőgazdasági munkás a szívébe vesse. Fényes szavak ezek, melyekből az igazság ragyog ki tündökölve.

Aki igazi barátja a népnek, az nem hirdet háborút, nem csinál viszályt, mert a háboruban győzőnek, győzöttnek csak veszteni lehet.

Munkások, testvéreink! Csak összetartva, egyetértve boldogulhatunk! Ezt el ne feledjétek. *P. T.*

Az ország dolga.

A képviselőházban e héten folytatták és be is fejezték a közoktatásügyi tárca tárgyalását.

A múlt hét utolsó két napja nagyon puskaporos volt. Egyrészt a Polónyi-Halmos ügy foglalkoztatták a politikusokat, de akadtak egyéb politikai lovagias ügyek is Hencz Károly múlt heti beszédére.

Kmety Károly az egyetemi tanárok megbízásából válaszolt és igyekezett lerontani azon beszéd hatását, amelyet Hencz a közművelődés elfajulásáról mondott. *Kmety* sötétnek nevezte a néppárti szónok beszédét és ezzel a hirlapírói frázissal akart napirendre térni azok fölött a megcáfolhatatlan adatok felett, amelyeket Hencz a közvélemény ítélőszéke elé vitt. Közben az egyetemi tanár meggyanusította az összes képviselőket és hirlapírókat, hogy névjegyeikkel állandóan pártfogásért zaklatják az egyetemi tanárokat.

Szerdán Apponyi gróf közoktatási miniszter válaszolt az egyes szónokok felszólalására.

Amit a tanítók fizetésrendezéséről mondott, az appellálás a tanítók hazaszeretetére és belátására. Az ország pénzügyi viszonyai nem engedik, hogy a kulturának ezeket az apostolait az 1907. évi költségvetésbe fölve fizetéseknél is jobban dotálják. Ez a fizetésrendezés, sajnos, nem ideiglenes. Az ország nem bír el többet.

— Ha gazdagok vagy legalább gazdagabbak leszünk — mondja végül a miniszter — akkor folytatni fogjuk és kiegészíteni a kulturális viszonyok rendezését. Konstatálom egyébként, hogy ez a fizetésrendezés nem marad el a nyugoti államok fizetésrendezésétől.

Beszélt még Apponyi a felekezeti iskolák tanítóiról, majd azokról a föltételekről, amelyekhez a felekezeti iskolák segítségét köti. Beszédének az a része volt legkimagaslóbb, amelyben a magyar nyelvnek a nem magyar iskolákban való tanításával foglalkozott. Bebizonyította, hogy a magyar nyelv kötelező oktatása nem



A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám

Borértékesítő-osztályt

szervezett, mely a bortermelő gazdaközönség szolgálatára áll.

— Kiterjedt összeköttetések a bel- és külföldi vevőkkel. —

Hüen mintázott ajánlatok kéretnek.



a nem nemzetiségek ellen való, hanem a nemzetiségek érdekére szolgál. A magyar nyelv tudása lehetővé teszi, hogy a szegény nemzetiségek ne csak katonával és adóval áldozzanak az államnak, hanem, hogy részt is kaphassanak az államnyújtotta előnyökből.

A Ház zajosan, percekig tapsolt, a nemzetiségek pedig mélyen hallgattak. Érezték, hogy Apponyi súlyos igazságot mondott, amelyre ők talán még sohasem gondoltak.

Gazdák értekezlete.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ és a társalgások munkásügyi bizottságának kiküldöttjei e hó 10-ikén d. e. 10 órakor a Köztelken értekezletet tartottak Zselénski Róbert gróf elnöke alatt. Az értekezleten, melyen mintegy háromszáz gazda vett részt, elhatározták azok a jelenvoltak, akiknek nem sikerült aratási szerződést kötniök, hogy a külföldről hozatnak munkásokat. Nyomban megtették a szükséges intézkedéseket több ezer külföldi munkás szerződésileg való lekötésére nézve.

Az értekezleten beszéltek a munkáskérdésekről Miklós Ödön, Mezössy Béla államtitkár, Desseffy Aurél gróf, Rainprecht Antal, Békássy László, Teleki Árvéd gróf, Mocsáry Sándor, Sztojanovics György báró, Beliczay Géza, Zselénski Róbert gróf, Pallavicini Ede örgróf, Rubinek Gyula OMGE. igazgató és mások. Hosszas vita után a következő megállapodásra jutottak:

1. A gazdaközönség nem tartja a munkáskérdés megoldásának idegen munkások behozatalát oly céllal, hogy ezek kiszorítsák a hazai munkásokat. Igyekszik odahatni, hogy ez a kényszerűség a jövőben elkerülhető legyen.

2. Mivel ma is munkáshiány van s ez a hiány a kivándorlás folytán mindinkább nagyobbodik, felkéri az OMGE.-t és a vidéki gazdasági egyesületeket, hogy a szükséges kézi munkaerő biztosítás és a munkáskérdés gondozása céljából megyei szövetségeket s ezeknek középpontjaként országos munkaadószerződést létesítsenek. Másrésztől mezőgazdasági gépek terjesztésével igyekezzenek pótolni a hiányzó munkaerőt.

3. Főcélul a munkások és munkaadók között való békés egyetértés helyreállítását tűzi ki. De miután a sajtó izgatásai és a földmunkás-szövetségek mai működése mellett a békét és az egyetértést helyreállítani hiábavaló törekvés.

4. Fölkéri a kormányt és a törvényhozó testületet, hogy a sajtótörvény revíziójával és a földmunkás-szövetségek éber ellenőrzésével, illetve felosztatásával a felpanaszolt izgatások ellen hathatós védelmet nyújtson; úgyszintén sürgeti a kivándorlási törvény revízióját is.

Ezeket a kérelmeket az értekezlet küldöttség útján terjesztette a belügyminiszter elé.

Délután négy órakor fogadta Andrássy Gyula gróf, belügyminiszter a gazdák küldöttségét. A gazdák nevében Desseffy Aurél gróf beszélt. Ismertette a gazdák panaszát és a következőket mondotta: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mint a gazdaközönség országos érdekképviseleti szerve a múlt év december 8-án tartott közgyűlésén már tanácskozásokat folytatott a munkáskérdésben s egy memorandumot dolgozott ki, melyet a képviselőházhoz és a kormányhoz terjesztett fel s ebben a munkáskérdés gyökeres orvoslását kérte. Beadványunkban is a munkásbajoknak három főokát soroltuk fel. Egyik a kivándorlás, mely valóságos lázszá vált s ami nagy baj, a katonakötelezettek is kivándorolnak, amit elősegít az útlevelek akadálytalan kiadása.

A másik panasz a szociálista sajtó és a szakszervezetek túltengése és izgatása, amelyek folytán a munkaadó és munkás közötti viszony immár tarthatatlaná vált. Ezen szakszervezetek kortatózását, megvallom, hogy én, aki a gyülekezési jog álláspontján vagyok, szintén nehéz dolognak tartom. A belügyminiszternek múlt év december 9-én kiadott rendelete, mely a vármegyékhez csak december vége felé jutott, a 7-ik szakaszában kimondja, hogy oly nyomtatványok, amelyek a bíróság által elkobzásra kijelöltettek, lefoglalhatók s a helyi hatóság azokat elkoboztatja.

Nekem azonban nincs tudomásom arról, hogy Magyarországon a bíróságok és esküdtszék valamely nyomtatványra kimondták volna, hogy az elkobzandó. A rendeletnek az az intézkedése, hogy a vármegyei alispánok vegyék magukra a felelősséget, olyan színezetű, mint hogyha a felelősséget a helyi hatóságokra akarná hárítani. Erről a helyről azonban nem várhat erélyt, mikor rendes tapasztalat az, hogyha a szolgabíró egy munkáscsoport népgyűlését betiltja, föllebezés folytán a belügyminiszterium megsemmisíti a helyi hatóság határozatát, gyengítvén ezzel a helyi hatóság tekintélyét a nép előtt.

Kérjük Excellenciádat, hogy a birtokosoknak a képviselőház előtt fekvő memorandumban is összefoglalt sérelmeit komolyan fontolóra venni méltóztassék, mert az egész ország léte, boldogulása van ezen kérdésekben lefektetve.

A belügyminiszter válasza igen biztató volt és így remélhetjük a munkásbajok orvoslását, úgy a gazdák, mint főleg a szociálisták által félrevezetett, meséssel hitegetett és hetenkint fosztogatott magyar mezőgazdasági munkások javára.

A gazdák szervezkedése különben országszerte megindult. Minden vármegyei gazdasági egyesület, ahol a mezőgazdasági munkások nem szerződnek a mezei munkára, szervezkedik, megalkotja a munkásügyi bizottságot, hogy ezt a nehéz kérdést végre megoldja.

Mert hej! könnyű rombolni, de nehéz építeni.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZETE —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

☛ Nagy köpinczéi: BUDAFOKON. ☚

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetség tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felviágosítást.

Szénkereskedők családja.

Rettentő drága a fűtőanyag a fővárosban és még ennek tetejébe a mértéken is csálnak a szénkereskedők. Több fővárosi szénkereskedő kocsiain *Fischer* Antal, a szénellenőrzéssel megbízott vásárfelügyelő az ötven kilogrammosoknak jelzett zsákokban csak negyven, sőt harminckét kilogrammot talált. *Fischer* az illető kereskedőket följelentette a hetedik kerületi elüljáróságon, a honnan az ügyet a rendőrséghez tették át. A hetedik kerületi kapitányságon *Sajó* Sándor rendőrtanácsos foglalkozott az ügygyel. Beidézte a feljelentett szénkereskedőket s hosszabb tárgyalás után valamennyit megbüntette.

A megbüntetett szénkereskedők a következők: *Sugár* Vilmos *mint visszaeső*, két esetben tett följelentés nyomán *tíz-tíz napi elzárásra és kétszáz-kétszáz korona* pénzbüntetésre; a *Frölich* és *Gombosi*-cég tagjai, *Frölich* Vilmos és *Gombosi* József, akik egyetemlegesen felelősek kétszáz-kétszáz korona pénzbüntetésre; *Steiner* Miksa, aki ellen harmadfokulag hasonló ügy miatt már folyik az eljárás, kétszáz korona pénzbüntetésre. A megbüntetett szénkereskedők azzal védekeztek, hogy ők belerakták a zsákokba az ólomzáron kitüntetett mennyiségű szenet, de a szállításkor útközben alkalmazottak vagy esetleg idegen emberek megdézsmálták a szenet, amely így lett kevesebb. A vásárfelügyelő azonban kijelentette, hogy ez a védekezés nem állhat meg, mert a zsákok ólomzárait minden egyes esetben teljesen érintetlenül találták, s így a szenet útközben, a szállítás alkalmával nem dézsmálhatta meg senki. Az elítélt kereskedők föllebbeztek.

Hej, még sok óriási csalásról lehetne lehúzni a lepelt a mi gyönyörű székes-fővárosunkban, mert tisztelet a csekély kivételnek, kereskedő osztályunk nem szolid.

Orosz forradalom.

Ujra mozognak a muszkák. Mult héten is borzalmas harc játszódott le éjjel Pétervár Vis-Ochta külvárosa egyik házában. Itt lakott egy Suworka Anna nevű asszonynál három ismert forradalmár, névszerint Orssen-jew, Polesko és Maskin vasöntők. A rendőrség a jelzett éjszakán házkutatást akart tartani a forradalmárok lakásán. A kirendeltséget, amely több felfegyverkezett rendőrből és titkos rendőrből állott, Radsejwsky főhadnagy rendőrprisztaw, egy csendőrszázados és több rendőrtiszt vezették. Kopogtatásukra azonnal kinyitották az ajtót, de a másik pillanatban hirtelen kiverték a főhadnagy kezéből a lámpást és a sötétségben heves revolver-tüzeléssel támadtak a szoba belsejéből a rendőrségre. A rendőrök viszonozták a lövéseket, de utóbb mégis kénytelenek voltak menekülni. A forradalmárok velük együtt nyomultak ki az udvarra és ott folytonos lövöldözés közben eljutottak a hátsó falhoz, amelyen azután átvették magukat és nyomtalanul eltűntek a sötétségben. A harcban elesett két rendőrtiszt és egy titkos rendőrügynök. A lakás bérlőjét, Suworka Annát letartóztatták. A forradalmárok szobájában sok töltényt, egy puskát és három revolvért találtak.

Tanítók a székely akcióban. A székelyföldi tanítóság eddig is derekasan kivette részét a székelység gazdasági megerősítésére indult székely akcióban. De legelől jártak mindig Maros-Torda vármegye derék tanítói. Ezek egyesülete most százankint külön gazdasági bizottságokat szervezett olyan feladattal, hogy még hathatósabban támogathassák Darányi földművelésügyi miniszter székely akciójának gazdaságfejlesztő törekvéseit.



Szövetkezeti földbérletek.

Hogy a magyar szövetkezeti bérletek mily módon szerveztessenek, erre nézve még végleges megállapodás nincsen. De kár is volna előre megállapított szabályok szerint irányítani az ügyeket. Az élet, a fejlődés a legbölcsőbb tanítómester és mindig legjobb ehhez igazodni. Lesznek olyan helyek, ahol egyszerű társas bérletek is megfelelnek a felállított követelményeknek. Másutt viszont a legnagyobb merevséggel kell majd eljárni, ha a viszonyok ilyen eljárást tesznek szükségessé. Mindenesetre szabályul kell venni, hogy a bérlők egymásért és az egész bérletért egész vagyoni erejéig szavatosságot vállalnak. Ez látszólag nehéz követelmény; rendes munka mellett azonban csak a bizalom erősítésére szolgál, de a legcsekélyebb veszedelmet sem rejti magában. A szövetkezeti bérletek röviden bizonyára éppen olyan közkedveltségnek fognak örvedeni, akár csak a többi alakulatok. Ha az első nehézségeken túl leszünk, gyorsan fognak szaporodni. A mi népünk nem igen hajlik más munka, mint a földművelés felé. Boldogulását ebben szereti keresni és ha megtalálta, rendszerint elégedett ember válik belőle. A szövetkezeti bérleti vállalkozásban a legkisebb, de kifogástalan jellemű és erkölcsű ember is részt vehet, és így ez minden tisztességes ember részére megnyitja a siker útját. Kifejleszti az egyén életrevalóságát és az amugy is tevékeny férfiút még inkább fokozottabb igénykvésre serkenti. Neveli az embert erkölcsileg is, mert növeli az önbizalmát. Szóval a mezei munkást, mely ma elégedetlen tömeg, hivatva van a szövetkezeti bérletrendszer átfórmálni és dolgos, józan, törekvő, önálló és így valóban értékes rétegévé tenni a társadalomnak.

A Magyar Gazdaszövetség tárgyalásba bocsátkozott az Országos Központi Hitelszövetkezettel, hogy nem lehetne-e a hitelszövetkezetek alcsoportjaiként megalakítani a bérlő társaságokat? Kisebb jelentőségű bérleteknél ez a rendszer látszik a legalkalmasabbnak; nagyobb bérleteknél azonban a külön szövetkezeti szervezet indokoltnak tekinthető. Valószínű, hogy a fejlődés e két irányban fog igazodni. Magyarországnak több millió hold területe van bérleti kezelés alatt. Ha ezeket a területeket biztosítani tudjuk a népnek és az kifejtheti rajtok tevékenységét, a mai fenyegető jelenségek, különösen pedig az aratósztrájk és a kivándorlás réme, ha nem is fognak rövidesen eltűnni a feledés örök homályába, de bizonyos, hogy nagymértékben engednek veszedelmes voltukból. Oly sok a teendő és oly sokféle irányú, hogy csak az összes körülmények összevetéséből és mérlegeléséből állapíthatjuk meg, hogy melyik az igazi irány, melyen a jövő fejlődés bizonyosan felépülhet. A szövetkezeti földbérletek ügye kell, hogy napirenden maradjon és foglalkoztassa azokat a köröket, amelyeknek hivatása, hogy a föld népét megerősítsék és ennek az országnak a folytonos vérvesztését végre is megállítsák. Aki bővebbet akar tudni arról, hogy mi a teendő a szövetkezeti bérletek megalakításánál, az forduljon kérésével bizalommal a Magyar Gazdaszövetséghez.

Szatócsok és a szövetkezés. A kis satócsokról eleget irtunk már és hogy megélhetésük nehezebbre

fordulásának okát abban keresik, hogy a szövetkezetek szaporodnak. Pedig a tulajdonképpeni ok az ő elszaporodásuk. Most már prókálkoznak a helyzetből szabadulni. Megkísérlelnék mindenféle módot, hogy egyrészt a fogyasztó szövetkezetek számának szaporodását meggátolják, másrészt a saját létüket biztosabb alapokra helyezik. A kis szatócsok ujságja nem szűnik újabb és újabb eszméket közölni ez irányban. És az benne a legérdekesebb, hogy rendszeresen arra az eredményre jutnak, hogy a szatócsoknak is kell szövetkezniük. Így legutóbb a kölcsönösségen alapuló tűzkár ellen biztosító szövetkezet alapításának és a szövetkezeti úton való árúbevásárlásnak dolgát kezdik pengetni. Ezzel csak nekünk szolgáltatnak elégtételt, mert ebből látjuk legjobban, hogy jó úton haladunk.

Az angol fogyasztó szövetkezetek. Az angol szövetkezeti központhoz beérkezett hivatalos adatok szerint Angliában 1905-ben 1457 fogyasztási szövetkezet létezett, amelyeknek 2.153,185 tagja és 72,712 alkalmazottja volt. A fogyasztási szövetkezetek tőkéi 657.666000 frankra, eladásai 1,640.714,000 frankra, jövedelmei 251.000,000 frankra rugtak. A szövetkezetek száma ugyan 12-vel csökkent az előtte való esztendőhöz képest, de a tagok száma 75,000-rel szaporodott, ami arra mutat, hogy a csökkenés csak látszólagos és legelső sorban régi szövetkezetek egyesülésére vezethető vissza. Az angol szövetkezeteknek több mint háromnegyed része egy szövetségbe tartozik.

Szövetkezeti előadás. A Háztartás szövetkezet nagy érdeklődés mellett rendezett Ujpesten előadást a szövetkezés előnyeiről. A hallgatóság sorában Károlyi Mihály, Károlyi László és Apponyi Gyula grófok is megjelentek. Károlyi Mihály föl is szólalt a közönség figyelmét fölhívta a szövetkezeti mozgalom fejlődésére és sikereire. Utána Wüsztner Henrik tartotta meg fölolvását.

Szövetkezetek adómentessége. A Központi Hitel-szövetkezet szövetkezetei adómentességet élveznek s így a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója, az azután kivethető általános jövedelmi pótdadó, a törvényhatósági és községi adó, az utadó, az ipari és kereskedelmi kamarai alól fel vannak mentve; bélyegmentességet élveznek a cégbíróshoz intézendő minden-nemű beadványokra s azok mellékleteire, az üzleti könyvekre, a tagok fizetményeiről kiállított okiratokra, a kölcsönök bekebelezésére s ugyanazoknak a Központ-ra való átruházására, az igazgatóság névalírásának hitelesítésére, a telekkönyvi kivonatokra s a kataszteri birtokívek másolatára nézve. A telekkönyvi kivonatok azonban csak akkor bélyegmentesek, ha azok a szövetkezetek céljaira használatnak fel, miért is a szövetkezetek által beszerzett telekkönyvi kivonatok a tagoknak ki nem adhatók, nehogy más pénzintézethez nyúlják be.

Megjelent!

Megjelent!



A göbő a gazdaságban.
(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltség-gel együtt 2 K. küldi:
Péterfy Tamás Budapest, IX., Köntelek

≡ A „Független Ujság” olvasói félárban kapják.

Postai díjjal együtt 1 koronáért!

• MI UJSÁG? •

A király Rainer főhercegnél. Wienből jelentik, hogy a király Schönbrunból *Rainer* főherceg palotájába hajtattott, hogy nyolcvanadik születésnapja alkalmából üdvözölje. Hosszabb ideig maradt a főhercegnél. A jubiléumtáviratban üdvözölték a többi közt *Miklós* cár, *Edvárd* angol király, *Frigyes Vilmos* szász király és még igen sokan a világ minden részéből.

Jakab Ödön gyásza. *Jakab* Ödönt, a kiváló költőt, aki csak nemrég temette el feleségét, újabb gyász érte. Özvegy édesanyja, *Jakab* Istvánné, meghalt Vadasdon, Maros-Tordamegyében. Nyugodjék békében.

Kivándorlás. A statisztikai hivatal novemberi jelentése a kivándorlás elszomorító növekedéséről ad hírt. A magyar birodalomban novemberben 21,652 útlevelet váltottak, 17,082-öt kivándorlási, 4570-et pedig egyéb célból. Ez útlevelekkel kivándorlásra jogosított 19,586, egyéb célból külföldre való utazásra pedig 6852 egyén, akik között 18,265 férfi és 8173 nő volt. A kivándorlásra jogosítottak közül 17,506-nak az útlevele Amerikába szolt, 1198-é Romániába és 255-é Németországba. (Az előző hónapban a magyar birodalomban 20,961, az 1905. év november hónapjában pedig 16,020 útlevelet váltottak.)

A zborói Rákóczi-birtok megvétele. Darányi földművelésügyi miniszter 1.200,000 koronáért megvásárolta *Clary* és *Aldringen Siegfried* gróf brüsszeli követtől a mintegy 5152 kat. hold kiterjedésű zborói uradalmat összes gazdasági és egyéb felszerelésével együtt, melyekhez II. Rákóczi Ferenc egykori kastélya is tartozik. A szerződést minap irták alá, a kormány részéről *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter, az eladó gróf részéről pedig *Rusznayk* Samu dr. fővárosi ügyvéd, a gróf teljhatalmu megbízottja. A megvett uradalom nagyobb része erdőbirtok s megvételét közigazdasági és kincstári erdészeti szempontokon kívül az a körülmény tette ily előnyössé a kincstárra nézve azt, hogy a miniszter támogatást szerez a Sáros vármegye makovicai járásában megindított hegyvidéki segélyezési akcióknak. A megvett erdőbirtok zöme egyrészt okszerű erdőgazdasági okokból, másrészt pedig az utóbb említett szempontokra való tekintettel kincstári kezelésben marad. Ugyancsak az állam fogja gondozni a Rákóczi-kastélyt és a hozzá tartozó kápolnát. A gazdasági épületek és a hozzájuk tartozó belsőség pedig valamely gazdasági, esetleg kulturális intézmény céljaira fognak szolgálni. A mintegy 1415 kat. holdat kitevő mezőgazdasági birtokkal az a terve a miniszternek, hogy hosszabb lejáratu bérlet útján esetleg örök áron értékesíti az uradalom körül elterülő tíz község kizsádjáért. Tehát *Darányi* miniszter nemcsak beszél, hanem mindig tett és teszen a népért. Újabb atyai gondoskodása legyen buzdítás a mezőgazdasági munkások között. A jó példa teljes erejével hasson, mert a nép igazi barátja csak az lehet, aki a jót teszi és nem azok az izgatók, akik a munkások közé a mételyt hintik, de a népért sohase tesznek többet a beszédnél, a lázításnál.

A letartóztatott váltóhamisító bárónő. A magánokirathamisítás miatt a főkapitányságon letartóztatott Gosztonyi Gézané, született Pongrácz Margit bárónő,

budapesti születésű, 32 éves magánzónót a rendőrség átkísértette a bírósághoz. Bűntársát, Lázár István csökölyi születésű, 40 éves bankigazgatót, aki Andrassy-út 10. számú lakásán betegen feküdt, a rendőrség szintén letartóztatta és szombaton délután 6 órakor mentőkkel a rendőrségi kórházba szállították.

A sztrájkoló kádársegédek. A fővárosban és a környéken dolgozó kádársegédek sztrájkja tudvalevőleg hat hónap óta tart. A segédek egy része időközben megunt a tétlenséget és munkára jelentkezett a mestereknél. A másik része, amelyet a sztrájkvezetők megakadályoztak abban, hogy munkába álljon, a minap felkereste a mesterek szakegyületét és azt a kérelmet terjesztette elő, hogy indítsák meg a békéltető tárgyalást és kössenek valamilyen egyezséget. A mesterek ennek folytán e hónap 12-én, vasárnap az ipartestületben értekezletre gyűltek egybe a segédek képviselőivel. A békéltető tárgyalás, amelyet Hlátky István ácsmester vezetett, két óráig tartó tanácskozás után meghiusult, miután a munkások ragaszkodtak ahhoz, hogy a munkaközvetítést a szakszervezet végezze. És még azt mondják, hogy nem boldogok a munkások, pedig nézzük csak: *hat hónapig képes munkanélkül élni és még akkor sem adja föl az elveket.* Istenem! Az irigyelt hivatalnokok egy hónapig se bírnák ki a sztrájkot.

Szemere Miklós sikere. Annak a lankadatlan mozgalomnak, melyet Szemere Miklós a céllövészet érdekében országsszerte folytatott, megvan az első nagyobb sikere. A kolozsvári református főgimnázium diákjainak ugyanis megengedte a honvédelmi miniszter, hogy a céllövészet elsajátítása és gyakorlása végett hetenkint egyszer használhassák a fellegvári lövöldét. A miniszteri engedély értelmében a református diákok még az idei tél folyamán hozzálátnak a céllövészeti tudományok elsajátításához. Az engedély hatálya azonban csak a VII. és VIII. osztályba járó növendékekre vonatkozik és más iskolák tanulóira nem terjed ki.

A leólmozott zsákok. Ujra szénalásnak jött nyomára a vizsgálat. A VIII. kerületi vásárbiztos a Mátyás-teremen megvizsgálta *Guttman testvérek* cég szénzállító kocsiját. Megvizsgálta a zsákokat s kitűnt, hogy 37-től 41 kilogramm szén volt 50 helyett a leólmozott zsákokban. A kocsin levő mérleg is hamis volt, amit a vásárbiztos el is kobozott. — Ugyanott a *Salamon Jakab és társa* cég kocsijait is megvizsgálták és 50 kilónak hirdetett zsákjaikban 32—33 kiló szén volt.

Elítélt kivándorlási ügynök. Elérte méltó büntetését négy elvetemült kivándorlási ügynök, akik mézes-mázos ígéretekkel rávették a Máramaros vármegyei földhözragadt szegény népet, hogy Amerikába keresenek boldogabb hazát és utolsó filléreiket is elcsalták tőlük. *Andrassy Gyula* gróf belügyminiszter, a kivándorlásnak engedély nélküli követítés miatt *Schönberger Léba* hajasdi lakost két ízben 2—2 hónapi elzárás és 600—600 korona pénzbüntetésre, *Markovics Juda* és *Markovics Mór* nagygeóczi lakosokat 30—30 napi elzárásra és 500—500 korona pénzbüntetésre, továbbá *Markovics Judát* egy más esetből kifolyólag 30 napi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte.

Hamuvá égett munkások. Pittsburgban a Jones-Laughlin-acélgárban szörnyű robbanás történt. A katasztrófának huszonhét munkás lett az áldozata, hét munkás pedig súlyos égett sebeket szenvedett. A robbanás szétvetette a kohó falait s az izzó acélt szerte árasztotta a környéken. Akit az acéltömeg elért, egy pillanat alatt a szó szoros értelmében hamuvá égett. Ilyen módon az áldozatok közül tizennégy nyomtalanul eltűnt. A robbanás

közelében csupán egy Knox nevű munkás maradt csodálatosképpen sértetlenül. Ez a munkás a következőket beszéli a katasztrófáról:

Eppen munkában voltunk valamennyien, a mikor borzasztó recsegést hallottam. Azonnal futásnak eredtem, mert szemem előtt a legborzasztóbb halál réme lebegett, mely biztosan utólér, ha nem futok elég gyorsan, s a megolvadt érc hömpölygő folyama utólér. Végre biztos helyre értem. A legutolsó percben még tíz embert láttam, akinek ruhája lobogó lánggal égett. Néhányan közülök látszólag meg voltak sebesülve, mert, a futás szemmel láthatóan nehezükre esett. Mások megbotlottak és az izzó fémfolyamba estek, amely elnyelte és elhamvasztotta őket.

Nagy földrengés Amerikában. Kingston városát Jamaika szigetén, földrengés pusztította el. Sok emberélet esett áldozatul. A Kingstonba, valamint a Jamaikán át Panamába vezető kábel megszakadt. A szárazföldi távíró Kingstontól öt mérföldnyi távolsáig helyre van állítva. A nyugati Unió távíró társaság, mely először közölte a földrengés hírért, ezt a hírt st-thomasi képviselőjétől kapta.

Halál egy szekér fa miatt. Déváról jön a hír, hogy Szkrofa község erdejében Bena Áron erdőőr rendes kerülőútját végezte, találkozott Ivan Nikolae fatolvajjal, ki egy kocsi fával akarta az erdőt elhagyni. Az erdőőr feltartóztatta a fatolvajt, mire az fejszével megrohanta az erdőőrt. Az erdőőr a támadásra fegyverével Iván Nikolaera lőtt, ki azután golyótól találva holtan összeesett. A vizsgálatot megindították.

A malom kerekei közt. Zombolyáról jelentik: Beller Jakab ó-bessenyei malomtulajdonos a malom kerekeit vizsgálta, de elcsuszott és a kerekek közé esett. Csak egyes darabokban szedték ki testrészeit a romok alól.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Trencsénből jelentik: Vágbeszterce, Vághéve, Nagyugycs és Alsómostenec községekben vestett kutyák megmártak 14 embert, akiket a budapesti Pasteur-intézetbe szállították. Pár nap múlva egy vághévei bérlő istállójában egy ökrön tört ki a veszettség és az ökror megharapta Szemere Sándor állatorvost és a béresgazdát, akiket szintén felszállítottak Budapestre. A fentemlített községekben most az összes kutyákat és macskákat elpusztítják.

Verekedő sztrájkolók. Zombolyán Czersyakov Szvetozárt és 14 társát, akik a múlt évi sztrájk idején egy földművest elfogtak és félholtra vertek, a törvényszék egyenkint hat havi fogházra ítélte. A tábla az ítéletet két óra szállította le.

Az elszalasztott szerenese. Münchenből jelentik: Weidlinger József képtári alkalmazott agyonlőtte magát, mert kihúzták a sorsjegyét. Weidlinger állami sorsjegyen játszott, az utolsó húzásra azonban nem tudta megújítani. Mivel emiatt elesett a nyereménytől, noha a sorsjegy a kezében volt, bánatában halálra szánta magát. A sorsjegyet nagyobb nyereménnyel húzták ki, úgy, hogy Weidlinger negyedrészt jegyére negyvenezer márkát kapott volna.

Veszedelmes végrehajtás. Frankfurtból jelentik, hogy a Schumann-színházban egy állatszélidítő tizenhat tigrisére egy hamburgi cég zárlatot eszközölt ki, de a bíróság rendelkezését nem lehet foganatosítani. A színház igazgatója ugyanis nem engedi meg, hogy a foglalás a színházban történjék, hanem azt akarja, hogy az állatokat a bírósági épületbe vigyék s ott tegyenek eleget a bíróság végzésének.



• GAZDASÁGI DOLGOK •

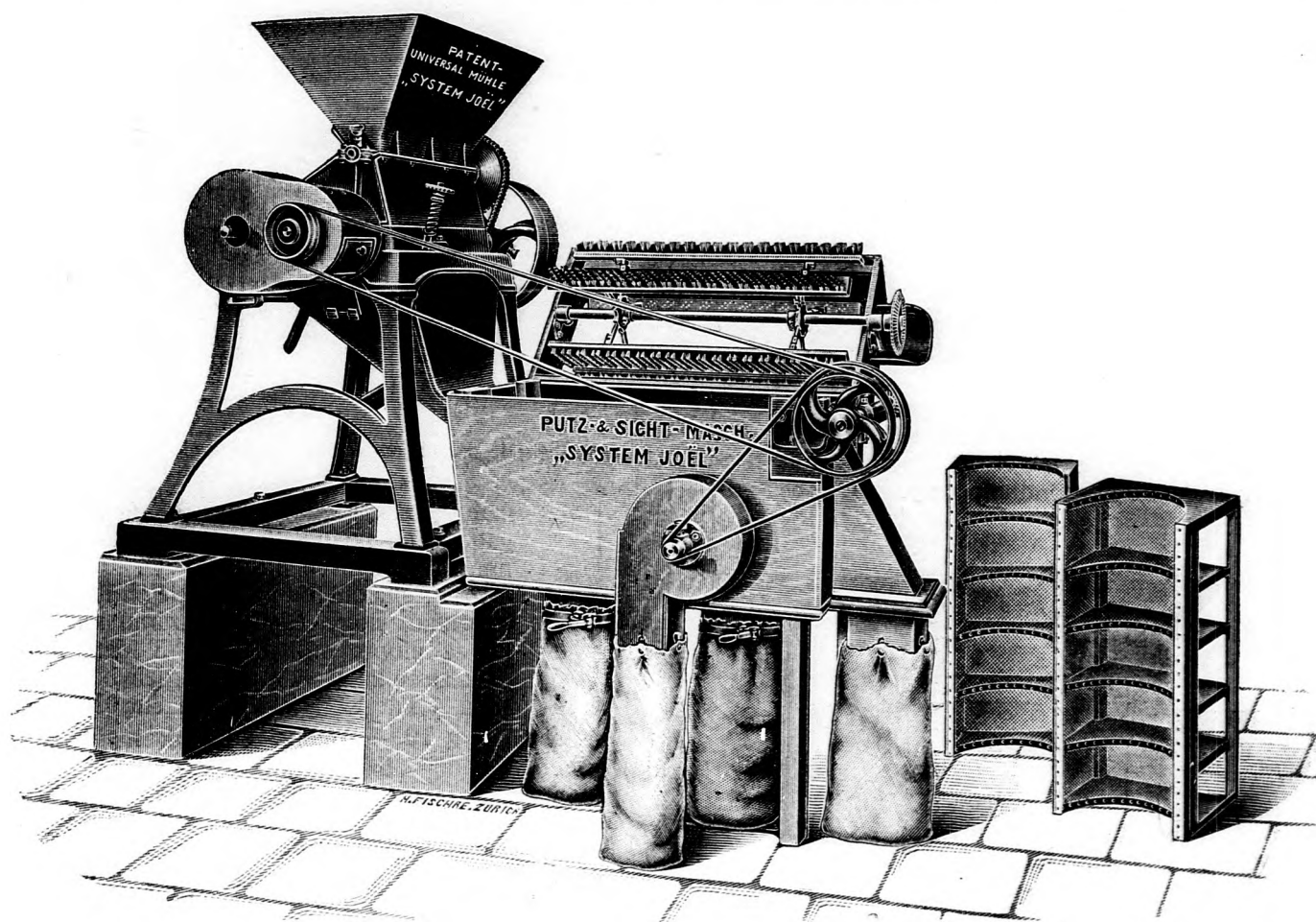
Joel gazdasági daráló- és őrlőmalom.

(Joel szabadalma.)

Ez az új, szabadalmazott malom a gazdát a molnártól teljesen függetleníti, amennyiben rajta mindenféle munkát — a legdurvább darálástól sőtöliszt őrléséig — sikeresen el lehet végezni. Eddig a gazdaságokban többnyire tárcsásrendszerű darálógépek állanak alkalmazásban, melyek tagadhatatlanul elég egyszerű kezelésűek, de nagy hátrányuk, hogy tárcsáik gyorsan kop-

anyagot azután egy vagy többször a sima hengerrészek között járatjuk át, úgy a liszt-tartalomnak legnagyobb része el fog választani a korpától és darától. A sima hengerrészeknek azonban még más rendeltetésük is van, amennyiben azok pl. zabzúzásra is, amikor a liszt-tartalmat nem akarjuk elválasztani, hanem a szemet pusztán kemény kérgének feltörésével emészthetőbbé tenni, igen alkalmasak; ilyenkor a hengereket azonban egyenlő kerületi sebességgel kell járatni, tehát a felső henger kettős fogaskerekének eltolásával az egyenlő kerekeket egybekapcsolni, amint azt a kép is mutatja. Megjegyzendő, hogy a hengerek a legkiválóbb anyagból készülnek, keveset kopnak és akkor is csekély költséggel újra rovátkolhatók, illetve csiszolhatók.

Ezen hengerpár befogadására már most egy erős, teljesen vasból álló szerkezet szolgál, amint azt az ábra



A Joel-féle malom teljes felszereléssel.

nak és teljesítményük finom dara készítésénél csekély. A Joel-malom hengerekkel van felszerelve és sokoldalú használhatósága, mely szerint ezen gép úgy darálásra, mint zúzásra és őrlésre egyaránt alkalmas, éppen ezen hengerek sajátos szerkesztésére vezethető vissza.

Amint az ábrán látható, a hengerek — melyek, úgy mint a múmalmokban használt hengerekéknél, költséges kéregöntvényből készülnek és rendkívül tartósak — fele részben rovátkoltak, fele részben simák. A rovátkolt részen mindenféle gabonának, kukoricának és egyéb anyagoknak darálása tetszés szerinti finomságig végezhető: ilyenkor a tengelyvégeken lévő fogaskerek között az egyenlőtlen nagyságukat kell egymásba járatni, hogy a hengerek is egyenlőtlen sebességgel forogjanak és a gabonaszem az éles rovátkák által elmetszessék és liszt-tartalma feltárassék. Ha az ilyenformán elődarált

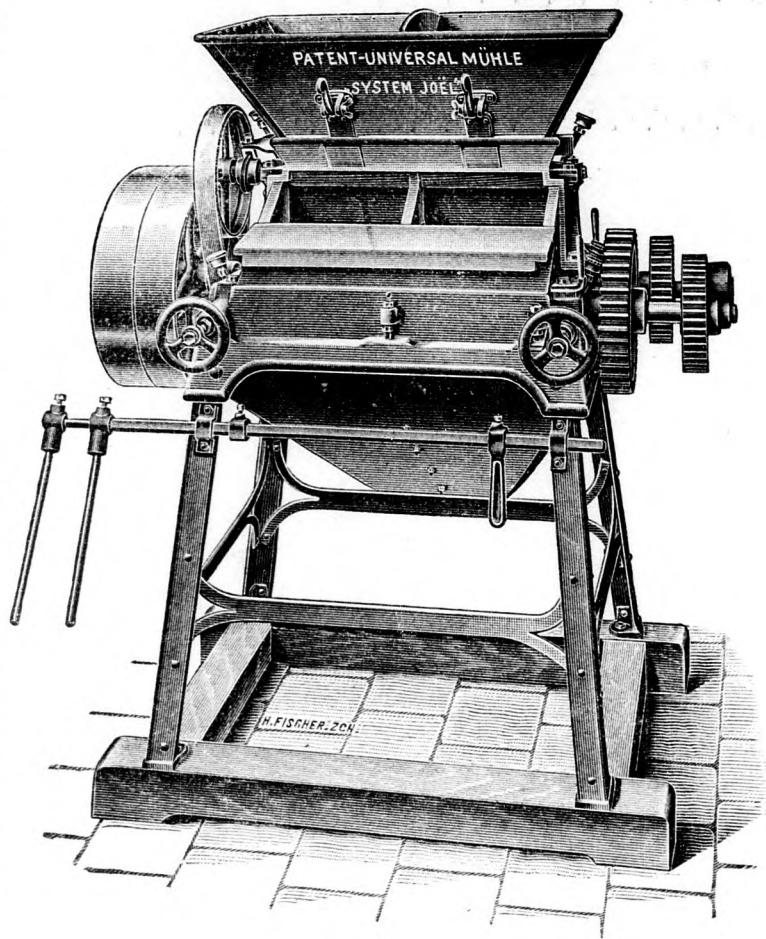
feltünteteti. *Kühne E.* ismert mosoni mezőgazdasági gépgyára ezen „Joel“ malmot egyelőre egy nagyságban, 500 mm. hosszú és 250 mm. átmérőjű hengerekkel készíti, amely kivitelben a malom erős járgánnyal, illetve 4 lóerejű motorral tartható üzemben $2\frac{1}{2}$ —3 tényleges lóerőfogyasztással. Amint az ábrán is látható, a malom garatja is ketté van osztva, úgy, hogy a gépen egyszerre lehet darálni és őrlni, illetve zúzni is; a feldolgozandó anyag egyenletes elosztása tolattyukkal szabályoztatók, a hengerek egymástól való távolsága akár munkaközben is állítható.

Az őrlemény esetleg kézi szitákon választható el, ha azonban sőtölisztet kívánunk előállítani, úgy egy liszt-elválasztó szekrény alkalmazása ajánlatos. Legegyszerűbb alakjában az itt bemutatott ábra tünteti fel ezen szerkezetet, állván egy szekrényből, melyben az őrlemény

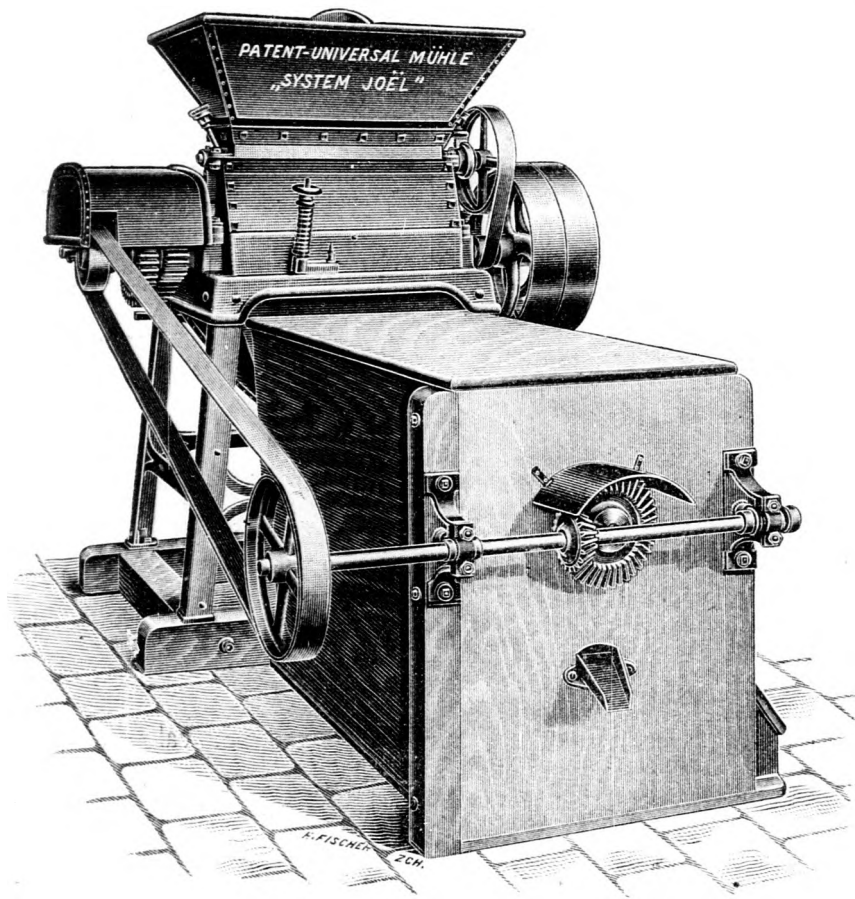
egy rotációs kefe által végigtereltetik egy kör-szítán, amely a darát és lisztet elválasztja és fiókokba gyűjti, a többé-kevésbé lisztartalmu korpát pedig külön szolgáltatja. Ezt a korpát aztán annyiszor lehet újból feltölteni a malomra, amíg lisztartalmát kívánságunk szerint kiválasztottuk. Gazdaságokban ezt nem fogjuk túlságig vinni, amennyiben a nagyobb lisztartalmu korpa is megfelelő értékesítést nyer, mint takarmány.

Az utóbbi kép a lisztelválasztó szekrénynek egy tökéletesebb formáját mutatja, ilyen összeállításban a Joel-malom tényleg elég tökéletes lisztörögépnek mondható, minthogy rajta bizonyos mértékig a koptatás, azaz a gabona tisztatlanságainak elválasztása annak megőrlése előtt szinte végezhető. Evégből a gabonát először a távolra állított rovátkás hengerek között összetörjük és egy durva szitaszöveten átkefélhetjük. A szitaszekrény oldalán alkalmazott szelelő pedig elszívja az ilyformán lekefált port és egyéb tisztatlanságokat. Ezután következik a darálás és őrlés, amint az előbb le volt írva. Látható az ábrából, hogy az egész szerkezetnek bizonyos magasságban való felállítása mellett a termékek — dara, liszt és korpa — kényelmes módon egyenesen zsákba szolgáltathatók; ha pedig pusztán darálni akarunk, akkor a lisztelválasztót egyszerűen félretoljuk a malom mellől.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy ezen gép természetszerűen műalmot helyettesíthetni nem fog, amennyiben racionális üzem mellett 60—65% lisztnél többet a gabonából ki nem vesz. Tekintetbe véve azonban az egész berendezés egyszerűségét, könnyű kezelhetőségét és alacsony árát, ez hátrányának nem mondható, mert a Joel-



A Joel-féle daráló járgányhoz beállítva.



A Joel-féle darológép zabzúzásra beállítva.

malom csak gazdasági célokat akar szolgálni, ahol megfelelő tápértékű korpa is mindig előnyösen értékesíthető.

A Joel-malom munkaképességét illetően felvehető, hogy egy 5-ös számú malom, ha az előbb említett 2½—3 lóerő rendelkezésre áll, 4—450 kg. megfelelő finomságú darát szolgáltat óránként, lisztből pedig 100—120 kg. búzának megfelelőleg 65—80 kg.-ot.

A malom ára Kühne E. gazdasági gépgyárában 850.— K, az egyszerű lisztelválasztó szekrény 350.— K, az ábrán feltüntetett koptatóval is ellátott szekrény pedig 450.— K.

Komposzt-készítés.

Erre legalkalmasabb idő a némi munkaszünetes késő őszi és a tél.

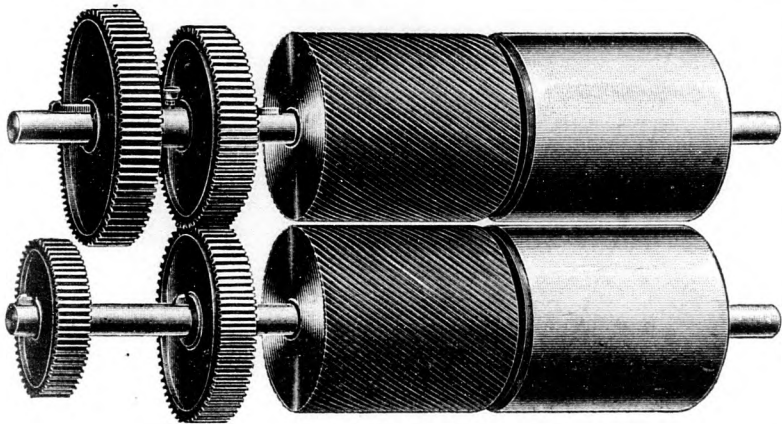
Valami alkalmas helyen egész éven át összegyűjti az ember mindazt a — különben értéktelen — anyagot, amiből komposztosítás útján humusz lehet. Így mindenféle növényi levelet; a favágó hely földjében korhadó farészeket; főzelékfélék kocsányát; a magzásnak indulás előtt kigyomlált dudvát, gázt; egyéb nem használható bőr-, szaru-, szőr- és csont-hulladékokat; esetleg mésztörmelékét, hamut s több efféléket. Mindezeket kuposan felhalmozván, időnként megöntözi az ember trágyalével. Ha az apró jószág (baromfi, galamb, házinyul, kecske) trágyáját is

közé keverheti az ember, annál jobb s ezt legcélszerűbb az időnkinti összekeverésnél (szét és összehányásnál) megcselekedni. Ezt legjobb évenként kétszer, tavaszkor és télen végrehajtani. Az így kezelt keverék-hulladék lassan-lassan átmelegedve idővel elkorhadt s illetőleg trágyás humusszá alakul, amennyiben a forgatásnál a vele érintkező levegő is gyorsítja a szétmá-lását. Már a második, de helyes kezelést feltételezve, a harmadik évben okvetlenül teljesen érett az ilyen komposztföld s netán még el nem korhadt részeitől gereblyezés segélyével megfosztható.

Hogy mily kitűnő az ilyen föld melegágyakba, zöldségtáblákra, virágcserepekbe, stb. azt már nem kell külön hangsúlyozni.

Nem-okleveles gazdatisztek gyakorlati vizsgája.

A nem-okleveles gazdatisztek, azokat, akiknek az 1907-iki idényben tartandó gazdatiszti gyakorlati vizsga már engedélyeztetett, arról értesíti a debreceni magy. királyi gazdasági akadémia igazgatósága, hogy a vizsgálatok előreláthatólag április hó végéféle lesznek megtartva és a vizsgára való behívások még csak február hóban lesznek szétküldve.



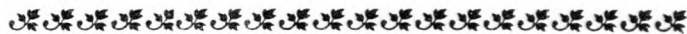
Joel-féle darológép kéregöntvény hengerei.

A tyukól és az élősdiék. Az ólnak oly berendezéssel kell bírnia, hogy a tojók, a fiatal baromfiak és öreg állatok teljesen elkülönítve legyenek egymástól. Az ól meg száraz, jól szellőzhető, világos, télen meg meleg és ajtaja jól elzárható legyen, továbbá, hogy ajtajával déli vagy pedig délkeleti irányban építtessék. Ha a fenti körülmények megvannak, akkor elsősorban szem előtt tartandó, hogy ezen ól első követelménye a tisztántartás, amiért is az legalább naponta egyszer tisztára kiséperendő, az ülő rudak és falak évente gyakrabban luggal felmosandók és gyenge (körülbelül 20 százalékos) lyzol vagy creolin oldattal bekenendők, hogy az ovantag (baromfi poloska) és más élősdiék be ne fészkelődhessenek. Az olyan ól, amelyben azonban még nem igen sok, de azért már mutatkozik az élősdi — mert, hogy ha az egyszer nagy mértékben elszaporodott, akkor arra más orvosság nincs, mint az ólat elégetni és az ól helyén a földet felásni — az, az által pusztítható el a legjobban, hogyha az ól belsejében jól bezárt ajtó, ablak és szellőztető nyílások mellett izzó szénparázsra kénvirágport hintünk és pedig oly mennyiségben, hogy az így keletkezett kénsav (sulfurdioxid 802) az ól összes repedéseibe és hasadékaiba behatolhasson, hogy ez minél könnyebben történhessék, azért ezen kénsavat mintegy 5 órán át az ólban hagyjuk. A baromfi élősdiékre vonatkozólag egy amerikai baromfitenyésztési lap a következő viccet írta: *Egy és ugyanazon helyen nem tenyészthetsz baromfit és tetveket!*

Ez tiszta igaz.

Uj csángótelepek Hunyadmegyében. Bukovinából és Amerikából visszatérni vágyó csángók egy küldöttsége érkezett Dévára és tárgyalást kezdett a helybeli birtokossággal telepítési ügyben. Az új csángó-telepeket Maros-Solymoson, Folthon és Alpestesen létesítenék. Egyelőre 120 család szándékozik letelepedni, akik családtagjaikkal együtt mintegy 1000 főre tehetők. Orvendetes, hogy a telepések mintegy 200.000 korona készpénzzel rendelkeznek és nem esnek a lakosság terhére. A telepítés elé nagy örömmel néz a magyarság, mert a telepésekben szapora, dolgozó magyar elem hódít tért, mely az oláhosítás áramlatának ellentállhat. A telepések birtoka megvásárlásában segítségükre lesz a földművelésügyi miniszterium, mely a szükséges tőkét biztosítja. Azt hiszik, hogy a tárgyalások sikerrel nyerne befejezést, mely esetben a csángók a tavasszal az új telepek építését megkezdik és a megvásárolt földet ugyanakkor már művelésbe is veszik.

A „Szakképzett Gépészek Országos Szövetsége“ a legutóbb tartott választmányi ülésen tárgyalta azokat a hallatlan visszaéléseket, melyeknek a munkát kereső gépészek az áldozatai. Hogy az ebből kifolyó nyomorúságos állapotoknak véget vessen, elhatározta a Szövetség, hogy a *munkaközvetítést egészen díjtalanul* fogja teljesíteni. Géptulajdonosok és gépészek bátran fordulhatnak a szövetség titkárságához, ahol csakis megbízható jó helyeket és gépészeket közvetítenek, már csak azért is, mert az alapszabályok értelmében *hazátlan szociáldemokratá gépezeteket közvetíteni tilos*. Megkeresések fenti címre Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. küldendő.



„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.



Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.



MULATTATÓ



Sztancsev tisztiszolga lesz.

Irta: Szilágyi Lajos

— Ezt a marhát hat óra kurtavasra kell verni, aztán az egyik altiszt vegye különképzés alá.

Így hangzott izgatott hangon a kapitány ajkáról a parancs, melynek következményeként Sztancsev Péro hat kemény óráig guzsba kötve hevert a fapriccs puhának éppen nem mondható deszkáin. Sztancsev arcán a boldog együgyűség mosolya húzódott el, szó nélkül tűrve az éppen nem kellemetes proceszust, így mosolygott ő mindig és mindenkor. Kissé együgyű volt szegény, nem tudta sehogysem felfogni, hogy a 95-ös puska irányzéka miféle fán termett alkotmány, széles mosolylyal az arcán próbálkozott meg a gyakorlati szabályzat paragrafusaiban előírt testhelyzetekkel, mosolyogva rugta ki széles lábát a tagozott menet közben és molyosogva lépett ki, — a gyakorlati szabályzat világos ellenére, az „indulj“ vezényszóra a jobb lábával.

Szóval szerencsétlen katona volt Sztancsev Péro, de ez nem gátolta meg őt abban, hogy örökké ne mosolyogjon. Csunya, ráncokkal befutott, bajusztalan arca, mint valami pompejibeli korsóra festett szatyr, folyton mosolygott, ha szidták, ha futólépésben az udvar körül kergették, ha megvasalták, sőt még akkor is, amidőn az ügyeletes altiszt egy kaszárnyai raktár sejtelmes homályában, négy szemközött akarta „különképezni“, megkísértve természetesen ilyenkor a régi nevelési rendszerrel eredményre jutni. A pofon elcsattant és Sztancsev mosolygott. Mosolygott, de nem tudott semmit megtanulni.

Néha, amikor egyik-másik előljáró, idegrohamainak lecsillapítása céljából, az egész századot megfuttatta gyakorlat közben, nem feledkezvén meg persze a kellő számú „feküdj“-el fűszerezni az unalmassá válható futást, mikor az egész század legénységének térdéről már leszedte a ruhát, de talán a bőrt is a sok „térdre“ s mikor a leghidegvérűbb öregbaka is már a bajsza hegyét rágta azon való kínjában, hogy magába kénytelen fojtani a kitörni vágyó egetrengő káromkodást a szekaturák felett, akkor Sztancsev mosolygott. Megállás nélküli menetgyakorlatok tikkasztó óráiban, amikor a századot úgy belepte már a por, hogy ember, ruha, puska, bajusz, borjú, mind egyforma szürkeszínre változott, a komoran előrehaladó sorból kirítt Sztancsev mosolygó arca, ment, szó és beszéd nélkül, csendesen rágta a rövid pipa szárát és mosolygott.

Egy dunamelletti városban voltunk állomáson. Az őszt a kiképzéssel, a tél iskolázással telt el, a legénység beleélte már magát a katonaeletbe, meg is tanulta jól mindazt, amit a tervezetek szerint meg kellett tanulnia, csak Sztancsev nem tudott semmit. Sehogysem értette meg, miért kell a fegyvert a vállról szép ütemszerűen három beosztással levenni, még tavaszkor is elhibázta a „súlyba“, vagy a „vállra“ elemi fogásait. Aminek az volt a következménye, hogy gyakran betegeskedett. Ahányszor ugyanis valamilyen vizsgáló előljáró jött az állomásra, nosza küldték Sztancsevet betegnek, nehogy a szemle egyöntetű sikerét kockáztassa.

Sztancsev pedig semmivel sem törődött, — csak mosolygott tovább.

Mikor már a tavaszi napok s a tavaszi kivonulások beköszöntöttek, kijártunk a dunamelletti lankás gyakorlótérre. Gyönyörű pázsít fedte az egész rétet, néhol ugyan réti vizekben tocsogott a katonai cipő, de hát a bakancsnak már az a sorsa, a vigasztalás is megvolt, mert másutt megint pompásan lehetett a hosszúszerű fű között elheveredni. Amikor meg már magasabbra hágott a déli nap, amikor a levegő a pompás meleg áramlatok hatása alatt megenyhült, egyszerre nagy öröme ébredtünk. A kapitányunk megengedte a fürdést. Milyen pompás dolog is a fárasztó gyakorlatok után a Duna hús habjai közé dőlni, ugyan nem volt még valami meleg a víz, de nem volt már hideg sem.

Az egész század örömmel fogadta az engedélyt.

Bizonyos körülményeséggel járt ugyan ez a szórákozás. Ugyanis az egész század arcvonalban odaállt a Duna partjára. Elhangzott a vezényszó:

— Vetközni!

Zárt rendben történt ez meg, a legnagyobb csendben. Mikor pedig az egész század ott állt sorozási toalettben, akkor előlépett a kapitány.

— Vigyázatok magatokra, azt mondom. Mert tudjátok meg, aki bele talál fulladni, azt úgy becsukatom, hogy még! Nohát, előre, indulj!

Azzal aztán ment előre a század, neki a víznek. Szabályosan, lépést tartva, csak Sztancsev nem tartott lépést és mosolygott.

Az első fürdésnél kíváncsian figyeltem ezt az érdekes embert. Boldog mosolyal gázolt bele a vízbe, mikor pedig derékig bent volt, eldobta magát és eltűnt a habok között. Vártam, hogy hol fog felbukkanni. De nem merült fel. Semmi nyoma sehol. Már-már a kapitánynak akartam jelenteni a Sztancsev eltűnését, amikor mintegy kétszáz lépésnyire benn a folyó közepén eltűnt egy fej a vízből. Tágra nyitotta a szemeit és mosolygott. Aztán vígan csapva maga körül egyet-kettőt, ismét alámerült. Megint vagy száz lépésnyire bukkant föl. Mint valami delfin úgy úszott a hideg habok között, játszó ugrándozásokkal szökelt ide-oda, aztán lemerült, hogy egyszerre jó messze kerüljön ismét elő, s közben folyton mosolygott, szemeiből pedig valami égi boldogság sugárzott elő. Soha nem láttam embert így úszni.

Mikor hazafelé mentünk odamentem Sztancsev mellé. Megint nem tartott lépést, de mosolygott, Adtam neki egy cigarettát. Mosolygott mikor azt mondotta:

— Köszönöm, önkintes úr.

Megkérdeztem, hol tanult meg úgy úszni?

— Hát kérem én Petrovoszellón, a Duna mellett molnárlégény vagyok. Már tizenkét éve ott lakom a vízen. Muszáj ott úszni tudni.

* * *

Néhány héttel később egy alkalommal ismét künt gyakorlatoztunk a dunamelletti gyakorlótéren. A ka-

Persze, hogy nagy örömmel fogadtatott az indítvány. A legénység addig az őrmester felügyelete alatt füröd-



Bálkirálynő.

pitányunk otthon maradt, a főhadnagy pedig jó fiú volt, azt ajánlotta a tiszteknek:
— Fiúk, menjünk át csolnakon a Dunán.

hetett. Szerencsésen át is jutottunk a hatalmas vízen. Odaát volt valami kis kocsmá, jól esett néhány üveg sört elfogyasztani az evezés fáradalmaira. Különösen

nekem ízlett az ital, nem is csoda, én voltam a kormányos s a tavaszi áradás elég dolgot adott. A sör elfogyasztása után indultunk vissza.

Már közeledtünk a parthoz, már láttuk a hancurozó legénység játékát, amikor baj esett. A csólnak, amelyben öten ültünk, a főhadnagy, két hadnagy, egy tiszthelyettes és én, valami tőkének ment neki. A tőke éle beszakította a csólnak fenekét és a csólnak egyszerre tele lett vízzel. A tisztek felugráltak, ami csak még rosszabb volt, mert a csólnak felborult. Én nem igen ijedtem meg, magam is víz mellett nevelkedtem, úszni is tudok, aztán meg volt annyi lélekjelenlétem, hogy mindjárt megragadtam a csólnak peremét. Így tett a főhadnagy és az egyik hadnagy is. A főhadnagy elkapta a csólnak orrát, a hadnagy pedig már el nem érhetvén a csólnakot az én karomra ragadt, görcsös erővel kapcsolódott a karomba ujjai, minden pillanatban annak a veszélynek téve ki engem, hogy magával ránt. De az egyik hadnagy és a tiszthelyettes elmerültek a Duna árjában. Pár rémes pillanat telt el így. A főhadnagy rekedten kiáltozott:

— Emberek! Hej! Csólnakot!

Én némán küzdöttem, hogy a belém kapaszkodó hadnagy magával ne rántsion, ebben a pillanatban közvetlen mellettem felbukkant a vízből egy fej. Egy víztől csurgó, nyitott szemű, mosolygó szatyr-fej, a Sztancsev gömbölyű feje. A következő pillanatban már ismét lemerül, az az egy pillanat elég volt neki, hogy tájékozza magát s csakhamar újra felbukkant a tiszthelyetessel a karjaiban. Odahozta a felfordult csólnakhoz.

— Tessék belekapaszkodni, mondta neki s aztán újra lebukott a hadnagyért. Azt már nem is hozta oda a csólnakhoz, amelyet erősen ragadott magával a tavaszi ár, azt egyenesen a partra vitte, aztán visszajött s a csólnakba kapaszkodó tiszthelyettest vitte partra, újra visszajött a másik hadnagyért, én és a főhadnagy pedig az ő segítségével a csólnakkal együtt verődgtünk partra. Mikor mind a parton voltunk, akkor már Sztancsev csendesen öltözködött, fűzte a bakancsait s az arcán ott ült a boldog együgyű mosoly.

Hazafelé menet nem beszélgettünk. Én elől mentem a tisztekkal, csendben lépegettünk, de éreztük, hogy van valami mondanivalónk.

— Megmentette az életünket ez a Sztancsev, szólalt meg a hadnagy.

— Kellene neki valamit adni, szólt a tiszthelyettes.

A főhadnagy még nem szólt semmit, de arcából látszott, hogy valami nagyon komoly dolgon töpreng. Egyszerre megállt s megálltunk mi is.

— Tudjátok mit tesztek? — kérdezte emelt hangon, mint a minő hangon Eugén a zentai hős jelenthette a császárnak győzelmét.

— Nos? kérdeztünk kíváncsian.

— Tisztiszolgámul veszem a fiút!

S másnap már Sztancsevnek nem kellett kivonulnia. Igaz, hogy ritkábban juthatott ki a Dunához, de legalább ha az ezredes szemlét tartani eljött, nem kellett neki betegnek lennie.



APRÓSÁGOK.

Híres férfiak megjegyzései a nőről.

A mindentudás lehet férfierény, de a nőre nézve szerencsétlenség. *Jókai Mór.*

*

Ha a halandók valami más módon szaporodhatnának és női nem egyáltalán nem léteznék, a férfiak megszabadulnának minden bajtól. *Euripides.*

*

A nők ritkán értenek egyet, kivéve a rosszat, amit egy másik nőről beszélnek. Szeretném tudni erre nézve, hogy a nők, akiket annyira bánt, ha néha rosszat beszélünk nemükről, miért oly kegyetlenek egymás iránt. *Dumas Sándor.*

*

Kacérkodókat kivéve, nincs hölgy a világon, ki ha valódi szerelmet lát, legalább fájdalmas részvétellel nézne arra a férfira, kinek szenvedélyét nem viszonozhatja. *Eötvös József báró.*

*

A házasság első éve: a nő utolsó nevelése. *Saphir.*

*

... hol valamennyi
Férfi-szónoklat nem megy semmire,
Egy nő jósága ott lefegyverez. *Shakespeare.*

*

A nők azért vannak, hogy szeressék és nem azért, hogy megértsék őket. *Wilde Oszkár.*

ADOMÁK.

Pusztán.

Béres: Tekintetes úr, itt van a mészáros, meg akarja nézni az ökröket.

Gazda: Mindjárt megyek.

Jó fiu.

— Nos, fiam, tudod-e, hogy az állatokat is meg kell sajnálni?

— Tudom néni és meg is teszem.

— Ez szép tőled. Hát mit tettél.

— Kieresztettem a néni kanáriját és mikor a macska utána akart ugrani, ráuszítottam a kutyát.

Boldogság.

— De fiam, ért az a lány, akit nőül akarsz venni, a hártartáshoz?

— Nem, anyám... En vagyok a világ legboldogabb embere... Nem hiszem, hogy évenként egyszer is lenne nálunk nagytakarítás!

Elszólás.

Biró: Figyelmeztetem, hogy az ön vallomása a tanu mondásával nem egyezik meg.

Vádlott: Elhiszem, mert az éppen úgy hazudik.

Élettan.

— Mégis furcsa, hogy amikor a fejemen állok, minden vér a fejembe száll, ha pedig a lábamon állok, nem száll a vér a lábamba.

- Nincs ebben semmi furcsa.
- Hát hogyan magyarázza?
- Azzal, hogy a lába nem oly üres, mint a feje.

A visszautasított ajándék.

Gyuszika nagy figyelemmel nézi gólya hozta testvércékét s végre megszólal. Apuskám: Karácsony után úgy-e kicseréljük a kis babát, mert nekem csöppet sem tetszik.

Szójáték.

- Mit csinál bácsi?
- Pipálok kapadohányt és kapálok pipadohányt.

Hosszú terminus.

— Boldog vagyok Kovács úr, hogy el akar venni feleségül. De mégis kérek negyvennyolc órai időt a gondolkodásra.

— Az sok kisasszony. Addig én is meggondolhatom a dolgot.

Nyiltan.

Kérő: Nagyon régen szeretem Ilonka kisasszonyt és éppen ezért van szerencsém megkérni a kezét.

Apa: Nagyon régen? hiszen tegnapelőtt örököltünk.

Furcsa kérdés.

Szobaúr-jelölt: Aztán van-e az ágyban féreg?

Gazdasszony: Hát hol legyen máshol?

Következtetés.

Nevelő: Bandika, tudja-e, hogy azelőtt a sivatagok is mind tengerek voltak?

Bandi: Hogyne! Hiszen azért járnak a feketék még ma is úszónadrágban.

Intő.

Apa: Hát te is intőt kaptál a tanító úrtól, kölyök?

Jóska: Te is kapsz eleget.

Apa: Én?

Jóska: Igen, adóintőt!

Válóok.

A.: Miért akar elválni a férjétől?

Asszony: Mert egész nap iszik.

A.: De hiszen maga is iszik.

Asszony: Éppen azért. Valakinek csak józannak kell lennie a háznál!

KÉPÜNKHÖZ.

Báلكirálynő. Nem tudta, csak sejtette a kis Mariska, hogy ő még báلكirályné is lehet. A sejtelve igaz volt. Éjjelkor a bájos kis Mariskát kikiáltották báلكirálynőnek. Másnap reggel mentek haza. Elmerengett az éjszakai első bál után a kis báلكirálynő. Ebben a merengésében rajzolta le a festő a báلكirálynőt.

Talány.

— Lépőrejtvény. —

Me-	ki-	me-	zon	szép	lár-	se.
se!	se,	sen-	se,	má-	me-	Ne

Megfejtési határidő 1907. január hó 26.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 1. számában közölt talány megfejtése

Nagy hó, sok sár.

Helyesen fejtették meg: Bocskor Etelka, Bacsy Margit, Ács Mariska, Renner Ida, Mezősi Franciska, Barabás Józsefné, özvegy Bódiczné Simon Julia, Tóth István, Vajda Antal ifj., Pap Sándor ifj., Fekete Mihály, Verő Ferenc, Csontos András, Eleméri Ödön, Bordács István, Csinta Lajos, Mónos János, Simkó Péter, ifj. Vajda Ferenc, Csekő Ferenc.

A sorshuzásnál Bacsy Margit nevét huzzuk ki elsőnek, kinek egy értékes könyvet küldöttünk.

LEVELES SZEKRENY.

Eber János. Az 1900. évi XXVII. t.-c. hasonló esetről egyáltalán nem intézkedik és így a törvény önnök nem ad jogot arra, hogy maga helyett oly célból állítson helyettest, hogy új állását minél előbb elfoglalhassa. Ehhez képest főnöke sem köteles a helyettest elfogadni, illetőleg az elfogadás megtagadásának nem lehet az a jogkövetkezménye, hogy ön minden kötelezettség alul szabaduljon. Két urnak nem lehet egyszerre szolgálni. Ez nemcsak találó közmondás, hanem jogszabálynak is beillik. — **Orbai Ferenc.** Az óvadék biztosításáról a szerződésben kellett volna gondoskodni. Dacára a szemmel látható veszélynek, részünkről nem tudunk oly módot tanácsolni, amelylyel önök maguknak biztosítást szerezhetnének. Ez különben is határozottan ügyvédi feladat, amelyre mi nem vállalkozhatunk. — **Sorsjegyekről a jövő számban írunk.** — Veres Lajos, Jakabos Ferenc, Nagy Idus, Csótérné Timár Anna, Fekete István: „A góbé a gazdaságban“ című könyvet kedvezményes árban 2 korona helyet postaköltséggel együtt 1 koronáért elküldöttük.

Előfizettek az elmúlt héten: Ábrahám Szabados Lajos, Pataki József, Bundik Ferenc, Valkói 48-as Függetlenségi kör, özv. Fejés Imréné, Holczer Mátyás, Varga Márton, Baka János, Renner Antal, Bedő József ifj., Szekeres István, Györgypál Ferenc, Csiszár Mihály.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 január 15.

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 Kl., sertéshús 96—1.26 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, olvasztani való 1.22—1.32 K., hárj 140—144 K., sertésszír 1.30—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.92 K., hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfifélék: —.——.—— K., rántani való csirke 1.80—2.20 K., sütni való csirke 2.—3.80 K., kacsza, hizott 6.—8.— K., lud, hizott 10.—16.— K., pulyka, hizott 6.—12.— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.20—1.40 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1.30—2.60 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsanként értendők). Buza 14.20—15.35 K. Rozs 12.70 K-tól 13.— K-ig. Árpa 12.60 K-tól — K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. Zab 14.90—15.10 K. Tengeri 12.50 K. **Teavaj:** (centrifugált) 2.20—2.40 K., főzővaj 1.80—2.— K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—20 fillér.

Tojás: bácskai 98—100 K., erdélyi apróbb áru 98.—98.— K. ládánként (1440 drb). Apadt —.—— K., meszes —.—— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.80—5.20 K., rózsasaj 4.40—4.80 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.——.—— K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 5.—7.60 fillér, muhar 6.—8.— fillér, zsupszalma 4.50—3.60 fillér, alomszalma 3.40—3.60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“-kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Alfa-Separator Részv.-Társaság



BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

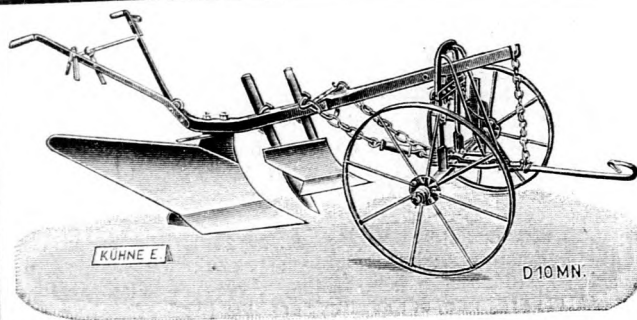
Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint **770** első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül **85000** darab.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

ifj. Kovács József Orosháza
Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprük, szatyrok, gyékények, börbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:
ifj. Kovács József Orosháza



Sorvetőgépeket

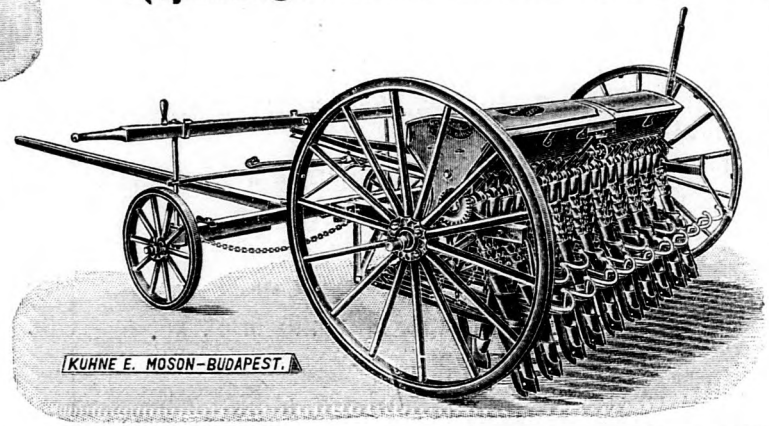
és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára
Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.

Az őszi idényre: Egy- és kétvasu ekéket

(Ujdonság: BIPPART-altalajeke).



A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

Érvényes 1906. évi október hó 1-től.

A vonatok indulása Budapestről.

A vonatok érkezése Budapestre.

A keleti pályaudvarról				A nyugati pályaudvarról			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
28	6 20		szv.	102	1 00		k. ost. expv.
10	6 45		gyv.	146	5 45		szv.
906	7 00		szv.	122	6 00		szv.
302	7 10		szv.	150	6 15		szv.
903	7 15		szv.	712	6 35		szv.
604	7 25		gyv.	6502	6 40		szv.
1302	7 35		szv.	4102	6 45		szv.
402	7 40		szv.	148	6 55		szv.
318	7 45		szv.	1404	7 20		gyv.
1002	8 00		gyv.	104	8 00		szv.
606	8 00		szv.	152	8 05		szv.
1508	8 10		szv.	712	8 30		szv.
1006	8 15		szv.	116	9 20		szv.
408	8 35		szv.	154	9 35		szv.
2	8 50		gyv.	708	9 40		szv.
24	8 55		szv.	6508	11 15		motv.
506	9 00		szv.	156	11 25		szv.
306	9 35		szv.				
944	11 15		tszsz.				

Délután			
8704	12 05		szv.
156	12 15		szv.
128	12 25		szv.
4108	12 40		szv.
158	1 10		szv.
4114 ¹⁾	2 05		szv.
123	2 15		szv.
180	2 20		szv.
704	2 25		gyv.
120	2 30		szv.
4104	2 40		szv.
720	2 45		szv.
6504	2 50		szv.
106	3 00		gyv.
162	4 15		szv.
130	4 25		szv.
716	4 30		szv.
108	5 15		gyv.
164	6 10		szv.
124	6 20		szv.
722	6 30		szv.
4106	6 40		szv.
8506	6 45		motv.
1406	6 55		gyv.
710	7 00		szv.
168 ²⁾	7 15		szv.
132 ³⁾	7 50		szv.
168	8 30		szv.
118	10 00		szv.
706	10 10		gyv.
1408	10 30		szv.
714	10 35		szv.
902 ⁴⁾	11 20		keleti expv.
702 ⁵⁾	11 30		k. ost. expv.

Délután			
319	12 10		szv.
609	12 25		szv.
301	12 40		gyv.
7	12 45		szv.
903	1 00		gyv.
601 ¹⁾	1 10		szv.
1901	1 30		szv.
401	1 30		szv.
1	1 45		szv.
503	1 50		szv.
1301	2 10		szv.
313	3 10		szv.
321	5 40		szv.
15	6 35		szv.
505	6 40		szv.
907	6 55		szv.
305	7 00		szv.
3	7 10		gyv.
605	7 20		szv.
1007	7 55		szv.
407	8 10		szv.
1507	8 50		szv.
1001	9 05		gyv.
303	9 10		szv.
9	9 30		szv.
603	9 35		gyv.
1303	9 50		szv.
905	10 00		szv.
403	10 10		szv.
322	10 35		szv.

Délután			
155	12 05		szv.
155	12 55		szv.
703	1 15		gyv.
133	1 20		szv.
103	1 40		gyv.
157	2 10		szv.
159	3 05		szv.
6507	3 15		motv.
127	3 55		szv.
3703	4 15		szv.
4103	4 30		szv.
161	5 40		szv.
115	5 55		szv.
707	6 30		gyv.
163	6 50		szv.
105	7 00		gyv.
711	7 10		szv.
4109 ²⁾	8 10		szv.
165 ³⁾	8 20		szv.
125	8 45		szv.
07	9 05		gyv.
4105	9 15		szv.
1405	9 45		gyv.
6503	9 50		szv.
167	10 15		szv.
723	10 40		szv.
129 ⁴⁾	10 45		szv.
901 ⁵⁾	10 55		keleti expv.
101	11 00		k. ost. expv.

A keleti pályaudvarra				A nyugati pályaudvarra			
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme
645	5 00		tszsz.	701 ¹⁾	12 50		k. ost. expv.
327	5 20		vv.	143	5 35		szv.
1707	5 45		szv.	721	5 45		szv.
909	5 45		szv.	6505	6 00		motv.
607	6 10		szv.	8701	6 15		szv.
19	6 15		szv.	145	6 25		szv.
405	6 35		szv.	1407	6 35		szv.
11	6 40		szv.	217	7 05		tszsz.
817	7 10		szv.	709	7 15		szv.
913	7 10		szv.	4107	7 25		szv.
507	7 20		szv.	147	7 35		szv.
1307	7 25		szv.	117	7 45		szv.
309	7 35		szv.	6501	7 50		szv.
1911	7 40		szv.	149	8 00		szv.
501	7 50		gyv.	131	8 10		szv.
1005	8 10		szv.	713	8 25		szv.
1509	8 15		szv.	4101	8 35		szv.
509	8 30		szv.	151	9 10		szv.
311	8 45		szv.	1403	9 25		gyv.
1003	8 50		gyv.	153	10 20		szv.
13	9 10		szv.	119	10 50		szv.
307	9 45		szv.	715	10 55		szv.
911	9 50		szv.				
27	10 15		szv.				

Délután			
319	12 10		szv.
609	12 25		szv.
301	12 40		gyv.
7	12 45		szv.
903	1 00		gyv.
601 ¹⁾	1 10		szv.
1901	1 30		szv.
401	1 30		szv.
1	1 45		szv.
503	1 50		szv.
1301	2 10		szv.
313	3 10		szv.
321	5 40		szv.
15	6 35		szv.
505	6 40		szv.
907	6 55		szv.
305	7 00		szv.
3	7 10		gyv.
605	7 20		szv.
1007	7 55		szv.
407	8 10		szv.
1507	8 50		szv.
1001	9 05		gyv.
303	9 10		szv.
9	9 30		szv.
603	9 35		gyv.
1303	9 50		szv.
905	10 00		szv.
403	10 10		szv.
322	10 35		szv.

Délután			
155	12 05		szv.
155	12 55		szv.
703	1 15		gyv.
133	1 20		szv.
103	1 40		gyv.
157	2 10		szv.
159	3 05		szv.
6507	3 15		motv.
127	3 55		szv.
3703	4 15		szv.
4103	4 30		szv.
161	5 40		szv.
115	5 55		szv.
707	6 30		gyv.
163	6 50		szv.
105	7 00		gyv.
711	7 10		szv.
4109 ²⁾	8 10		szv.
165 ³⁾	8 20		szv.
125	8 45		szv.
07	9 05		gyv.
4105	9 15		szv.
1405	9 45		gyv.
6503	9 50		szv.
167	10 15		szv.
723	10 40		szv.
129 ⁴⁾	10 45		szv.
901 ⁵⁾	10 55		keleti expv.
101	11 00		k. ost. expv.

A vonatok indulása és érkezése Budapest—Józsefváros.

Indulás		Érkezés	
330 ¹⁾	7 00 szv. Pécel	828 ²⁾	6 00 szv. Pécel

A vonatok indulása és érkezése Buda—Császfürdő kitérő.

Indulás		Érkezés	
402	6 14 szv. Esztergom	407	7 17 szv. Dorog
408	12 20 szv. Dorog	401	8 45 szv. Esztergom
4014 ¹⁾	1 55 szv. Piliscsaba	4003	4 39 szv. Esztergom
4004	2 29 szv. Esztergom	4009 ²⁾	8 19 szv. Piliscsaba
4006	6 30 szv. Esztergom	4005	9 22 szv. Esztergom

1) Bezárólag november 15-ig, azontul csak Brassóig közlekedik.
 2) Csak hétköznapokon közlekedik.

1) Bezárólag november 15-ig, azontul csak Brassótól közlekedik.
 2) Csak hétköznapokon közlekedik.

1) Érkezik minden hétfőn és csütörtökön.
 2) Vasár- és ünnepnapokon bezár. november 18-ig közlekedik.
 3) November 1-től bez. márc. 31-ig Dunakeszi-Alagról is közlekedik.
 4) Csak október és április hónapokban közlekedik.
 5) Érkezik minden kedde, csütörtökön és szombaton.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:



Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. & TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Legjobb tejfőlőző a BALTIK

BALTIK-SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részesül mindenütt elismerésben, mert a legökéletesebb és legmodernebb tejfőlőző, hanem azért, mert a szerkezet egyszerűsége a BALTIK kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, szerencsétlenségnek eleje vétetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

A BALTIK RADIATOR

készíti a legjobb és legtisztább vajat.

Szenzációs találmány.

(Lásd ismertetés a Köztelek 70-es számában)

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern kézi-szeperatorokról irt bírálatunkat.

Baltik Separator Részv.-Társ.

magyarországi vezérképvisellete

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körut 8. szám.

TELEFON 52-58.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Arsipványok a kormány hozzájárulásával		1.953,240 — kor.
Tartalékok		601,264,93 kor.
	Összesen	2.554.505,93 kor.

1901. évi fölösleg	90,349. — kor.
1902. évi fölösleg	59,782,96 kor.
1903. évi fölösleg	109,831,73 kor.
1904. évi fölösleg	72,438,23 kor.
1905. évi fölösleg	61,730,60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslegbe közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítést részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosításokkal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photohografailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% KÁLI

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Mútrágyafélét,

Rézgáliczot

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.